

FAKULTETSOPPGAVE I FAMILIE- OG ARVERETT

JUS1211
Vår 2016

Antatt tidsbruk: 4 timer

Praktikum

Peder og Marte giftet seg i 1994. Peder hadde verken formue eller gjeld ved ekteskapsinngåelsen, mens Marte hadde en studiegjeld på kr 100 000. To år etter at de giftet seg, arvet Marte en gjeldfri villa i Storevik hvor ekteparet flyttet inn. De fikk etter hvert tre barn, men hadde likevel en rommelig økonomi. Fordi ekteparet bodde i Martes arvede bolig, klarte de seg bra på to vanlige lønninger. De hadde råd til litt ekstra, som godt sportsutstyr til barna og god mat. Begge var glad i språk og kultur, og familien dro ofte utenlands i feriene.

I 2009 innledet Marte et forhold med sin ungdomskjæreste, og i januar 2011 begjærte hun separasjon. Under skifteoppgjøret oppsto flere tvistespørsmål. Ekteparet hadde felleseie. Martes villa var verdt kr 6 millioner og utgjorde det aller meste av hva Marte eide. Inntekten hennes under ekteskapet hadde gått til familiens forbruk samt til nedbetaling av studielånet. Peder hadde spart opp kr 300 000 på høyrentekonto under ekteskapet, utover dette hadde han verken formue eller gjeld.

Marte krevde å holde hele verdien av villaen i Storevik på kr 6 millioner utenfor delingen etter hovedregelen om skjevdeling i el. § 59 første ledd. Peder motsatte seg dette og hevdet at Marte under enhver omstendighet bare kunne holde utenfor kr 5 650 000 etter hovedregelen i første ledd. Han viste til at studiegjelden på kr 100 000 måtte trekkes fra, og hevdet også at utgiftene til alminnelig vedlikehold av boligen på kr 250 000 måtte trekkes fra, da vedlikeholdet var betalt av inntekt og derfor ikke stammet fra arv.

Spørsmål 1: Hvor stort er Martes skjevdelingskrav etter hovedregelen i ekteskapsloven § 59 første ledd?

Forutsett i det følgende at Martes skjevdelingskrav etter hovedregelen i § 59 første ledd er på kr 6 millioner.

Peder hevdet videre at Martes rett til å utta midler etter § 59 første ledd helt eller delvis måtte falle bort. Han viste til at hans høyrentekonto på kr 300 000 var den eneste verdien som skulle deles likt, hvis Marte fikk medhold i sitt skjevdelingskrav etter § 59 første ledd. Han var blitt 57 år gammel, og i hans alder var det ekstra vanskelig å komme inn på boligmarkedet når han nesten ikke hadde kapital. Peder hevdet også at det måtte legges vekt på Martes utroskap, som han mente var årsaken til at ekteskapet brøt sammen. Marte avviste ethvert krav om reduksjon av skjevdelingskravet. Hun pekte på at Peder hadde bodd vederlagsfritt i hennes hus i alle år, og at han derfor hadde hatt gode muligheter til å legge seg opp verdier. Når han i stedet hadde valgt å bruke mesteparten av sin

inntekt på høyere levestandard for familien, var det en beslutning som han selv måtte bære risikoen for.

Spørsmål 2: Får Peder medhold i sin påstand om at Martes rett til å utta midler etter § 59 første ledd helt eller delvis må falle bort? Angi i så fall skjevdelingskravets størrelse.

Forutsett i det følgende at Peder ikke får medhold under spørsmål 2. Peder og Marte ble ferdig med skifteoppgjøret i 2012 og ble skilt samme år.

To år senere, i 2014, døde faren til Peder, Lars. Ved siden av sin ektefelle, Kari, etterlater Lars seg to sønner – Peder og hans ti år yngre bror, Olav. Kari ønsker ikke å sitte i uskifte med sine to sønner, og vil i stedet skifte med en gang. Dødsboet er på kr 1 million, og det finnes ikke noe testamente etter Lars. Folketrygdens grunnbeløp kan avrundes til kr 90 000.

Spørsmål 3: Hvor mye arver Kari, og hvor mye arver hver av de to sønnene i utgangspunktet?

Under arveoppgjøret kommer det for en dag at Lars i 2003 hadde gitt sønnen Olav en gave på kr 200 000 som egenkapital for at Olav skulle kjøpe seg bolig. I forbindelse med gaven hadde faren skrevet følgende i et brev til sin ektefelle Kari: «Peder trenger ingen startkapital, for han bor jo så fint i Storevik.» Peder krevde at gaven måtte avkortes i arven til Olav. Olav protesterte, og viste til at faren aldri hadde nevnt avkortning med ett ord, og at uttalelsen i brevet tvert om tydet på at faren ikke ønsket noen likebehandling av sønnene.

Spørsmål 4: Skal gaven fra Lars på kr 200 000 avkortes i arven til Olav?